ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการการผลิตยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย ของเกษตรกร ในจังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางสาวเสาวณีย์ แสงจันทร์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร. เยาวเรศ เชาวนพูนผล	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ศ.ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการการผลิตยาสูบเวอร์จิเนียของเกษตรกร ในจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการผลิตใบยาสูบสดพันธุ์เวอร์จิเนียในจังหวัดเชียงราย ปีเพาะปลูก ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเกษตรกร 61 ราย ในจังหวัดเชียงราย ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลภาคตัดขวาง ของปีเพาะปลูก 2551/2552 ใช้วิธี stochastic frontier analysis ด้วยแบบจำลอง Translog

ผลการศึกษาต้นทุนการผลิต พบว่า ในพื้นที่ปลูกเฉลี่ยรายละ 4.52 ไร่นั้น มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อราย 74,014.37 บาท คิดเป็นไร่ละ 16,373.08 บาท หรือกิโลกรัมละ 6.99 บาท สำหรับผลตอบแทนพบว่ามีกำไรเฉลี่ยต่อราย 1,581.92 บาท คิดเป็นกำไรไร่ละ 349.94 บาท หรือกิโลกรัมละ 0.15 บาท

ผลการประมาณค่าประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตใบยาสูบสดพันธุ์เวอร์จิเนีย พบว่า ปัจจัยด้านแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ และค่าใช้จ่ายในการใช้สารเคมี มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าการผลิตใบยาสูบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ปัจจัยด้านจำนวนต้นกล้าที่ปลูก ส่งผลต่อการลดลงของมูลค่าผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์หาปัจจัยพบว่า ปัจจัยการผลิตที่มีผลต่อความไม่มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ประกอบด้วย สภาพพื้นที่ในการผลิต และวัสดุที่ใช้เพาะชำ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ประกอบด้วย การจ้างเหมา แรงงานเก็บใบยาสูบ แรงงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในครัวเรือน และระดับการศึกษา และที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ การคลุมฟาง ด้านปัจจัยแรงงานในครัวเรือน มีผลทำให้ความไม่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าเมื่อเกษตรกรมีการเพิ่มจำนวนแรงงานในครัวเรือนจะทำให้ความไม่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคเพิ่มขึ้น และสำหรับปัจจัยการศึกษา สภาพพื้นที่ วัสดุที่ใช้เพาะชำ การคลุมฟาง การจ้างเหมาเก็บใบยาสูบ มีผลทำให้ความไม่มีประสิทธิภาพลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า เมื่อเกษตรกรมีการจัดการปัจจัย ต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ความไม่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคลดลง

จากผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรยังมีกำไรในการผลิตไม่มากนัก จากโครงสร้างต้นทุน พบว่ามีต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายของชาวไร่บ่มเองถึงร้อยละ 65.60 และค่าใช้จ่ายของเกษตรกรร้อยละ 34.40 ทั้งชาวไร่บ่มเองและเกษตรกรจึงควรทำการลดต้นทุนในส่วนที่เป็นต้นทุนของตน ซึ่งสามารถใช้ผลการศึกษาประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิต และความไม่มีประสิทธิภาพทางเทคนิค เกษตรกรผู้สามารถนำผลที่ได้มาวางแผนหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการการผลิต และชาวไร่สามารถใช้ผลการศึกษาดังกล่าว เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบ ในการบริหารงานในขั้นตอนการผลิตใบยาสูบสดให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับแผนการดำเนินงานต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Factors Affecting Efficiency of Virginia Tobacco Production Management of Farmers in Chiang Rai Province

Author Miss Saowanee Sangjan

Degree Master of Science (Agribusiness)

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof.. Dr. Yaovarate Chaovanapoonphol Advisor

Prof. Dr. Aree Wiboonpongse Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of this research is; to study the Factors affecting the efficiency of production management of Virginia's tobacco farmers in Chiang Rai. There are 62 agriculturists in Chiangrai are chosen as the sample groups by using the cross section data of crops year in 2008/2009 then the data were analyzed by using Stochastic Frontier Analysis with Translog Model.

The results of productive costs have shown that there are 4.52 plantations in average were cultivated per person, there are approximate 74,014.37 Baht of average costs per agriculturist and the total costs per plantation are 16,373.08 Bath or 6.99 Baht per kilogram. Each agriculturist has gained the interests for 1,581.92 baht or gained 349.94 Baht of interests per a plantation or 0.15 Baht of interests per kilogram.

An appraisement of Technical efficiency of Virginia tobacco Production has shown that the factors of labors, costs of chemical fertilizers and organic fertilizers and expenses in the use of chemicals can increase the values of tobacco with significant statistics, while quantity of

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

planted seedlings have affected to the reduction in the total output values with significant statistics.

The results of factor analysis showed that Factor affecting the performance of significance not statistical confidence level of 90 per cent consists of Conditions in the manufacturing area and materials for plant. The confidence level of 95 per cent consists of labor contract and tobacco store, workers in the household and education. And the confidence level is 99 percent covered straws. Of labor in the household. Result in increased inefficiencies are significant. It means that if the household labors increase, the inefficiency of technical productive management will increase as well. On the other hands, other factors included the puppet variables such as the area, materials of planted seedlings, covered straw and store contracting keep tobacco fresh affect to the decreasing of inefficiencies with significant statistics. It means that, when the agriculturists have managed the related factors, the inefficiencies can be decreased.

According to the study has shown that farmers have got few profits from the production. From the cost structure has presented for the farmers' productive costs with 65.60 percentages and the left 34.40 percentages of agriculturist's costs. Thus, both of farmers and agriculturists should reduce their own costs by using the result of Technical Efficient of production and technical inefficiencies. Therefore, Agriculturists can apply this result to plan for increasing the efficiency of productive management. Moreover, farmers can use the results of the study as the basic data in the management of the manufacturing process in order to increase the quality of fresh tobacco leaves. For involved agencies or organizations can use this result and the guideline or way to adjust work plans.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved